

Ci, co odeszli

Jestem obecnie najstarszym wiekiem i stażem profesorem Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie, o którym mam wspaniałą opinię i wiele wspomnień. Dla mnie PUNO to byli i są jego członkowie. Chciałbym powiedzieć kilka słów o ludziach PUNO, których znałem i ceniłem za ich osiągnięcia na polu nauki. Byli oni przeważnie bardzo skromni, mówiący mało o swych zasługach. Mógłbym wspominać wielu, których poznałem np.: prof. Tadeusza Brzeskiego - prawnika i ekonomistę, prof. Tadeusza Sulimirskiego – archeologa, prof. Cezarię Baudoin Courtenay Jędrzejewiczową – etnografa i historyka kultury, prof. Mariana Kukiela – generała i historyka, prof. Bronisława Hełczyńskiego – prawnika i działacza społecznego i wielu innych. Przypomnę bliżej jednego z nich, członka mego Wydziału Nauk Technicznych, a mianowicie prof. Zygmunta Jelonka, projektanta radiostacji.

Prof. Z. Jelonek urodził się w Suwałkach w 1909 roku. Studiował na Politechnice Warszawskiej, uzyskując dyplom inżyniera elektryka. Przez 5 lat przed wojną był zatrudniony w Państwowym Instytucie Telekomunikacyjnym w Warszawie jako asystent u dyrektora Instytutu, słynnego prof. Janusza Groszkowskiego, gdzie pracował nad konstrukcją generatora wzbudzającego falę nośną radiostacji wileńskiej, uzyskując dla niej najlepszą stabilność częstotliwości w Europie.

W czasie wojny był we Francji, a po jej upadku przedostał się do Wielkiej Brytanii, gdzie w latach 1940-46 został odkomenderowany do Ośrodka Badawczego Łączności (Signals Research and Development – S. R. D. E.), gdzie zasłużył się bardzo skonstruowaniem radiostacji WS10. przeznaczonych dla naczelnego dowództwa. Kilkanaście egzemplarzy radiostacji wyprodukowała znana firma „Plessey”. Tę właśnie stację radiową miał do dyspozycji, gen. Montgomery, który mógł swobodnie rozmawiać ze swojej kwatery w czasie inwazji z premierem Churchillem w Londynie. Gen. Montgomery wyraził się później o radiostacji WS10 jako „najbardziej zaawansowanej technicznie”.

Po wojnie, inż. Jelonek został profesorem na Wydziale Elektrycznym PUC-u. Tam go poznałem, gdy rozpoczynałem studia na tym Wydziale.

Po zlikwidowaniu PUC-u w 1953 r. został zatrudniony na Wydziale Elektrycznym w Royal College of Science and Technology w Glasgow, obecnie University of Strathclyde, gdzie był „Readerem” do przejścia na emeryturę w 1974 r.

Był członkiem PUNO od roku 1969 roku do śmierci w 1994 r. W latach 1946-75 opublikował ok. 20 prac w języku angielskim i polskim. Tematem jego publikacji była przeważnie matematyczna analiza problemów telekomunikacji, elektroniki i automatyki.

Prof. Zygmunt Jelonek, słynny naukowiec, profesor PUNO, mój starszy kolega.

Powiedziałem kilka słów o profesorze Jelonku, ale moje wspomnienia, jak już powiedziałem, sięgają również takich światowej sławy członków PUNO jak prof. Zygmunt Aleksander Klemensiewicz, wynalazca elektrody szklanej, czy rektor PUNO, prof. Sulimirski, wybitny archeolog. Byłem tymi ludźmi zachwycony i jubileusz 70-lecia jest okazją do uczczenia ich pamięci.

Stanisław Portalski